

ABONAMENT:

pentru

Austro-Ungaria:

Pe an cor. 4.—

Pe 1/2 an c. 2.—

pentru

România și Streinatate

Pe an cor. 10.—

Un nr. 10 III. —

Olteanul

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ, CULTURALĂ ȘI ECONOMICĂ.

INSERTIUNI

se primesc cu
prețuri reduse.Scrisori nefran-
cate se refuză.Manuscripte nu
se înapoiază.

Director: DR. IGAN ȘENCHEA.

Apare Dumineca.

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA:
Făgăraș, strada Csáky Nr. 3.

Grija statului față de economia țaranului român.

Foile din România ne aduc plăcuta știre, că la al doilea congres (adunare mare) al agronomilor de acolo a luat parte și ministrul de agricultură Constantinescu. Insuși a îndemnat pe cei de față, ca să-și îndoiască străduințele pentru înaintarea agronomiei, pentru că viitorul de aur al neamului românesc atârnă dela starea economică, în care se vor afla țaranii, adică brațele muncitoare, cari sunt chezașia unui stat mare și puternic. Statul român, zice mai departe ministrul, vede cu ochi buni și încurajază pe agronomi sprijinindu-i și cu vorba și cu fapta, de oarece e convins, că viitorul țării stă în înaintarea ei pe tărâmul agriculturii.

Vorbele acestea frumoase ale ministrului român m'au îndemnat să arăt câtă grijă poartă statul maghiar de gospodăria țaranului de aici și mai ales de agricultorul român.

Gândul, că toți locuitorii Ungariei trebuie să fie cu trup și suflet maghiari, întrucât să vorbească, să se îmbrace și simțască numai ungurește, stăpânește și capetele cărmuitorilor acestei țări, deaceea toate lucrările lor se îndreaptă la întruparea acestui vis nefericit.

Deaceea vedem, că de urgia acestui gând nefericit nu a scăpat nici gospodăria țaranului român.

Agricultura e meseria cea mai folositoare unei țări; pe ea este și trebuie să fie așezate zidurile statului, căci fără grija de agricultură statul să prăbușește mai curând ori mai târziu.

În vederea acestui lucru gospodăria trebuie îngrijită și ferită de orice năpastă, ca nu cumva primejduită fiind agricultura să fie primejduit și viitorul statului.

Politica nu are ce căuta la bucata de pământ a țaranului și când e vorba de ajutorarea și sprijinirea agri-

culturii să se facă deosebire între brațele muncitoare, spunându-se că cutare e ungur ori sas, deaceea trebuie ajutat, iar celălalt trebuie apăsător și lipsit chiar și de roada străduințelor sale; zic nu trebuie făcută deosebirea aceasta, pentru că nicicând e vorba de strângerea dărilor nu se întrebă, că banii cutari sunt românești, ori ungurești, fără se cer numai bani și cătane. Și încă ce e mai mult dările și miliția apasă mai mult asupra umerilor românilor.

Așa ar trebui să fie, dar în faptă cu totul altcum se petrec lucrurile.

Vedem, că statul ungar mai vartos în gospodăria țaranului român vrea să-și vâre uneltirile sale și mai sub pretextul școlii, mai spunând că românii stau prea bine în ale agriculturii, încât nu numai că nu le trebuie nici un ajutor, fără mai trebuie nițel apăsați și opăciți în străduințele lor, pentru-ca să poată trăi și bietul săcui.

În schimb se trâmbiță în lumea largă, că pier moșiile ungurești, că pământul săcuiilor ajunge în mâinile românilor, că poporul maghiar din Ardeal se stinge, văzând cu ochii, deoarece băncile românești cumpără moșiile grofești și le împărtășesc țaranilor români.

Astfel de vorbe se aud într'una prin adunările nemeșilor scăpătați, ca să poată cheful mai în tihnă prin țările apusului

Și mirare, că statul maghiar, cât ce aude astfel de tângueli, fie în scris fie cu graiul viu, în loc să cerce după adevărătatea tânguelilor, de loc le întinde mână de ajutor, fiecă le dă bani, fie că-i apasă pe români, numai să nu piare odrasla de „nemeș” „ungur”. Cărmuitorii țării nu umblă să afle starea nefericită a țaranului fie ungur, fie român, ci se îngrijește numai de fericirea grofilor cărora le fac toate înlesnirile economice, numai ca aceștia să poată ținea pe câți mai mulți țărani în robie grea, în vreme ce puțina moșie a țaranului e îngreunată

cu totfelul de dări și aruncuri și e lăsată pradă urgiei ploilor mari și primejdioase. Puțin le pasă, dacă țaranul poate trăi din bucata de pământ, ce-o are; nu-și bat capul cu aceea, că din pricina lipsei de pământ și a uneltelor cu cari se poate lucra mai bine pământul mult puțin ce l-au, țaranii au fost și sunt siliți și acuma să ia drumul lung al Nemției și Americii, și din cari drumuri se aleg în ziua de azi numai cu noui datorii după cap, cu nouă sarcini și năcazuri.

Așa, că starea agriculturii din Ungaria, mai ales a celui român e de nesuportat și cu toate acestea nime nu se îngrijește de îmbunătățirea sortii lui, nu i-se întinde nici o mână de ajutor, nici chiar din partea statului, care trebuie să fie mama bună a tuturor locuitorilor din țara aceasta.

Și nu numai că nu suntem ajutați, fără suntem deadreptul stânjiți în orice străduință a noastră fie și numai culturală, ori economică, ca așa să poată visa în tăcere și neturburați făuritorii ideii de stat maghiar.

Deaceea ne bucurăm foarte mult de sprijinul ce-l au frații noștri de dincolo din partea statului, și mai mult ne-am bucura, când și statul maghiar ar purta mai multă grijă de soarta țaranului român.

Scrisoare din Viena.

(Dela corespondentul nostru).

25 Maiu 1914.

Expozeul secretarului de stat german. — Articolele dlui Emanoil Antonescu. — Ziua de 3/16 Maiu. — Conferința dlui I. Băducanu.

Jagow, secretarul de stat german, și-a ținut expozeul, care e obiectul de discuție principal în lumea politică. Din discursul acesta se vede clar ținuta rezolută a imperiului german față de evenimentele din urmă. A vorbit despre raporturile Germaniei față de toate statele, cari au jucat vre-un rol în costelația politică din urmă, și așa și despre România.

Era congresul din Londra, când din partea României ca delegat, pentru aplanarea afacerii, a fost trimis dl Mișu, care era

până atunci în Constantinopol, să confereze cu Dr. Danew, trimisul guvernului bulgar. Aceștia nu s'au putut înțelege din cauza trăgănelilor cunoscute bulgare. S'a convocat la propunerea României, reuniunea ambasadurilor pentru aplanarea conflictului româno-bulgar la Petersburg, unde avem prilejul ținuta Austro-Ungariei. Ambasadorul german și italian, ba și cel francez, au căpătat poruncă să se întrepună energic pentru satisfacerea dorințelor românești. Austro-Ungaria — nici a treia zi — nu și-a spus cuvântul, trebuia ca aliată necesară să spună *da*, aceasta nu s'a întâmplat, deoarece ambasadorul monarhiei primise poruncă târziu de tot, să se întrepună pentru cererile române, dar așa; ca „să nu fie scurtați prea mult Bulgarii“.

Înainte opiniei publice pasul acesta e primul, oficios care, după-cum zice bine „Zeit“, e contra regatului român. De aici începând exhortațiunile Monarhiei sunt tot mai dese prin fapte mici „neoficioase“, cari culminează în încercarea de a revizui pacea dela București. Azi e Austro-Ungaria, condusă de frânele magnatului ungar Berchtold, *acolo unde este*.

Cu ocazia expozeului lui Jagow foile vieneze, arândate ori nearândate de minister, reoglinând clar opinia publică, au arătat clar neghiobia politică din timpul din urmă față de România. L'au caracterizat pe Berchtold, într'un mod, care numai bucurie nu-i va fi făcut cetindu-le.

Germania prin dl Jagow a dat o dovadă clară, că va lupta cu trup și suflet pentru regatul condus de cealaltă ramură a familiei Hohenzolern; ne-a spus că va face aceasta, fie cu concursul monarhiei ori fără concursul și în contra monarhiei.

În prețitul ziar „Zeit“ apar de un timp încoace articole din penna profesorului universitar E. Antonescu. Până-acum a scris două, cu cari opinia de aici, fără deosebire de partid, simpatizează foarte tare. Expunerea obiectivă, neinfluențată de a scrie cava contrar acesteia, ne arată relele politice austriace, în urma influinței maghiare.

Tot dezastrul din trecut, din prezent și dacă se va continua și în viitor e exclusiv al politice maghiare și maghiarofile. Austria trebuie să se rehabiliteze în fața lumii. Aceasta o va putea ajunge numai în cazul, când va face ordine în Ungaria. Politica — numită austriacă — se va reabilita *numai* atunci! Cum? o arată dl Antonescu. Maghiarii sunt un popor atât la număr cât și culturalmente, mai inferior, nemților din Austria. Nemții n'au încercat, dar nici nu pot să îndeplinească germanizarea Austriei. Maghiarii și-au adunat dușmani, cari așteaptă momentul! Atunci va fi rău! Austria deci să facă ordine până nu-i târziu.

Românii sunt un popor — spune dl Antonescu — *mai nobil de rasă* ca Maghiarii, numerice de două ori mai mare și nu vor uita șicanele turazo-aziatiche. Articolele se bucură de cel mai mare interes.

* * *

Ziua de 3/16 Maiu a fost serbată de noi, pe lângă un program bogat, în sala hotelului Riedhof. S'au spus multe bune și frumoase cu prilejul acesta. D-l O. Deac prin o descriere frumoasă a arătat însemnătatea zilei de 3/16 Maiu. D-l Ales. Isăcean vorbește despre persoana marelui Simeon Bănuțiu în legătură cu faptele contemporane; vorbirea aceasta ținută liber, a fost îndreptată contra politicianilor farisei în mare parte. Eram sub influința evenimentelor din București, a demonstrațiilor față de Mangra, fiind foarte la loc această vorbire.

După vorbirea d-lui Isăcean d-l Constantin Ion Creangă fiul lui Creangă, povestitorul din Humulești, ne-a citit o novelă de a sa din timpul lui Ștefan cel mare, în care ne povestește gingășia unei domnițe, soția hatmanului Stroici, a domniței Maria și iubirea ei față de feciorul de casă, Radu. Soțul ei plecase într'o misiune la Țarigrad; fiind el departe Domnița își destăinuiește iubirea ei lui Radu, fecior de casă, abia de 17 ani trecut, care acum iubește, poate pentru prima oară, dar iubește cu tot focul inimei sale pe Domnița Maria, idealul său, căreia însă nu-i poate spune dra-

gostea sa, cum ar dori el; Domnița e stăpână lui, deoparte, de altă parte stăpânul său la plecare li legase de suflet să gri-jască pe domnița Maria și îndeosebi s'o păzească de căile dragostei. Radu i-a promis cu jurământ stăpânului său că o va păzi.

Acuma el e pierdut! Călcarea jurământului, el care a promis apărarea stăpânei sale de dragoste, el o iubește, ea îl iubește; viziunea aceasta îl urmărește pas de pas, fugind nebunește, nu mai auzea rugarea înduioșătoare a domniței, care-i vorbea de fericire; cinstea pentru el rămasă dela strămoși, însemna mult, iar prin dragostea lui și a pătat-o, călcându-și jurământul. Ce mijloc de scăpare și-a aflat? Pe Domnița o iubea, fără de făptura ei nu putea trăi, iar de altă parte cinstea pătată prin jurământul călcat, nu și-o putea afla, decât renunțând la Domnița Maria, ceea ce nu era așa de tare s'o facă! Un singur mijloc de scăpare pentru sufletul lui zdrobit era: moartea, care și-a aflat-o.

După povestirea d-lui Creangă, lung aplaudată, au urmat cântări de d-l Aurel Costescu, dela opera din Zürich și de orchestra și corul „României June“. La urmă s'a trimis o telegramă tinerimei din București pentru ținuta ei deamă față de vicariul trădător, spunând la urmă că să-l trimită și la noi!

* * *

În sala „Gremium der Kaufmannschaft“ s'a ținut zilele trecute o conferință din partea dlui I. Răducanu, din România, despre relațiile comerciale ale Monarhiei față de regatul român. Până la 1886 anul războiului de vamă, Austria își avea terenul, după războiul acesta a venit Germania, care a urmarit și urmărește o politică sănătoasă pentru câștigarea terenului, cât mai mare. I-a și succes, deoarece tehnica de răspândire a produselor sale e mai superioară celei austriace. Diferitele influințe au adus o izbândă comerțului german.

Totuși România dorește să mențină și cu Austria o legătură strânsă în ce privește exportul agrar, fiind România țară agrară, totodată este și pentru exportul de carne.

Urmașii marelui Hașdeu în Făgăraș.

Era seară... Soarele apusese deja, și ici-colo câte-o rază răsleață înțepa ceriul din ce în ce mai înstelat. În jur o liniște adâncă... Numai ciobotul unui părăiaș, marmurul călărașilor de apă și o adiere a vântului de primăvară se îngânau din când în când... Răpit de farmecul naturii, care reînvia, mă preumblam singuratic pe o aleie de lângă cetatea Făgărașului.

...Colo zace stânca, pe care tunul lui Ali a rostogolit-o din zidul colosal... creapă să macină din zi în zi. Ici zidul dărâmat, pe care buruienile și iarba vor să acopere urmele și balta de sânge a vitejilor înverșunați. Colo curge a lene iazul, care în zilele negre ale persecuțiilor, ale „suferințelor“ umplea cu valurile sale credincioase șanțul lat al cetății și reținea pe

inimicul vicelan... Ici bătrâna salcie cu buturuga-i măcinată de vremii timpului îndelungat... Ce contrast mare!... a muri și a învia totodată! Trunchiul e în groapă doar coaja îl mai ține în picioare și crengile totuși se clatină și își resfoesc pisicii... Dar uite plopul nu mai înverzește. Crengile uscate bătându-se una de alta în liniștea adâncă să par a fi o muzică din depărtările nestrăbătute ale secolilor... Câte suveniruri de farmec!... câte taine profunde, prețioase zac îngropate în voi o martori ai vremii trecătoare, o martori ai unui trecut, care acum prin depărtarea secolilor începe să dispară dinaintea ochilor, care acum nouă — cari suntem sânge din sângele celorlora — ni-se pare un basm fantastic, o poveste vastă și frumoasă a unui „fost a fost odată...“

Tu creangă uscată mai aduci-ți aminte de zile mai frumoase? Și tu zăvod al unei lumi tăcute mai-ți în minte figura măreață a lui Mihaiu Vitcazul? Mai simți în urma buzduganului dărâmat al puterii otomane focul *energiei române*?... Zile de fericire, zile de glorie. — Au trecut toate rând pe rând și amintirea lor să macină cu incetul ca stânca rostogolită, iar focul de glorie pâl-

păe, să stânga din zi în zi ca viața plopului de lângă poarta mare...

* * *

Odată am avut și noi domni, am avut bărbați, cu cari ne puteam fali în fața lumii. Nu avem alte, decât să răsfoim în istoria sbuciumărilor neamului nostru și vom vedea că soarele de glorie din când în când ș'a revărsat și asupra noastră razele-i dătătoare de viață!... Dar acum?... Unde sunt?... Ce s'au făcut?

E vorba de Ardealul nostru... Căci dincolo de munți mai trăesc câțiva urmași ai „marilor“ — dar sunt puțini și foarte puțini de accia, cari sunt demni de străbunii lor!...

* * *

Unde sunt? Ce s'au făcut? Cufundat în gânduri imi răsare un exemplu din cele multe. E vorba de ilustra familie Petriceicu Hașdeu de Lupascho. Hașdeu... un simplu nume... și cât farmec, câtă putere are asupra unui visător înălțat în iubirea de neam. Te smulge din destrăbălarea contemporană și sboară cu tine peste văi murmurânde, peste piscuri și dealuri înverzite, peste păduri seculare, peste munți pleșuvi,

Austria altcum nici acum nu stă rău, deoarece atât bilanțul comercial cât și cel financiar, față de România sunt active. Conferința a fost viu aplaudată.

Dela Societatea noastră teatrală.

Comitetul «Societății pentru fond de teatru român» a ținut în 3 (16) Mai a. c. o ședință plenară, în care s'a discutat temeinic noul plan de acțiune și — în special — chestiunea atât de mult discutată și de marele public românesc, a înființării unei trupe teatrale ambulante permanente. Comitetul a decis pe baza raportului prezentat de d-l Dr. Tib. Brediceanu și a expunerilor făcute de d-l president Dr. Alex. Vaida-Voevod, să propună proximei adunări generale a Societății un nou plan de acțiune, în urma dispozițiilor căruia să fie îndemnat comitetul să înființeze sau să subvenționeze o trupă teatrală ambulantă, în data ce se vor găsi garanțiile necesare, morale, artistice și materiale, în ce privește deplina reușită a acestei întreprinderi.

În acest proiect de plan de acțiune se va propune adunării generale sistemizarea unui singur oficial permanent al Societății și ajutorarea cu burse suficiente în deosebi a tinerilor români de ambe sexe, cari se vor dedica artei dramatice. Va mai propune adunării generale luarea tuturor măsurilor pentru o economisire rațională și potrivită considerațiilor juste de propagandă, cu scopul de a da viață cât se poate de curând, conform dorinței generale, unei trupe teatrale ambulante, permanente. Casariatul a fost îndrumat să întreprindă toți pașii necesari pentru încasarea taxelor restante dela membrii. Comitetul contează la devotamentul membrilor față de scopurile nobile urmărite de societate.

Cu pregătirea noului plan de acțiune a fost încredințat d-l Dr. Tib. Brediceanu.

Comisiunea încredințată cu cenzurarea operatelor înaintate spre concurs, neterminându-și încă lucrările, decernarea premiilor s'a amânat.

până departe în sinul Moldovei, până la cuibul natal.

E de mult de atuncea. Secoli de arândul dela vatra aceasta au pornit aceia cari au trăit și au murit pentru iubita lor patrie, iar când otomanul păgân le-a spulberat și ultima speranță, atunci cu inima îndurerată au emigrat în streinătate, torcând firul unui viitor mai bun.

Dar soartea vitregă i-a prins în ghiarale ei de fier. Inzadar au luptat cu împrejurările grele, până au ajuns cineva în ochii potențailor vecini (unul a fost mare diplomat a lui Sobieski, altul a fost general vestit în Rusia) căci aceia își infundau urechile când le vorbeau despre o țară mică, frumoasă și creștină, despre patria lor dulce, care suferă sub jugul păgân.

Pe urmă au mai rămas doi frați. Unul s'a retras în Rusia, iar celălalt în Austria. Din creanga stabilită în Rusia se trage marele Hașdeu, trecut în România. Că cine a fost ca om, patriot, naționalist, poet și ca învățat cu renume european, cred că toți o știm, dar a scrie suntem incapabili. Iar că cine a fost fca lui «ideala Lilica» (Iulia) ne spune — și dacă nu am ști noi — marele poet francez Sully Prudhomme: „Dera

SOLIA ÎNVIERII.

Urmare.

În America poporul cel băstinaș, care locuia acolo din vechime înainte, de a ști noi cei din această parte a pământului despre ei, — Indienii cei cu pielea arămie astăzi aproape numai sunt pe lume, s'au stâns și s'au prăpădit — de beutura vinarsului. Pare că anume li-l'au dus acolo, de aici dela noi, — căci ei nu-l cunoșteau, — pentruca să peară și să rămână țeara pe seama veneticilor de oameni, cari au început a trece în țeara lor bogată, de pe aici din țările Europei noastre, și de prin toată lumea cea veche.

Dar acum Americanii și-au tras pe seamă și au început să scoată din folosință beuturile bețive și mai ales vinarsul. Acolo, în America, în unele țări și femeile au vot la alegerile de deputați, și femeile au dat vot numai la acei deputați, cari s'au legat pentru scoaterea vinarsului din folosință, și pentru închiderea crișmelor de Sâmbătă până Luni.

În toate țările din Europa se luptă azi toți oamenii luminați, dornici de binele poporului, pentru a deda oamenii la un traiu mai cumpătat fără beuturi bețive, sau cel puțin fără vinars. Iar în timpul din urmă Țarul Rusiei, — s'a ocupat cu planul, ca să stârpească de tot fabricarea spiritului și să oprească vinderea vinarsului în țeara sa văzând că aceasta ar fi mijlocul cel mai bun pentru un traiu mai fericit al popoarelor.

Traiu cumpătat, fără beție și fără veninul aprinzător al spiritului, este de bună seamă traiul cel mai sănătos, cel mai cinstit și cel mai creștinesc. Asta o zicem nu numai noi preoții, ci și doftorii cei mai învățați. Dimpotrivă întrebuițarea beuturilor bețive, mai ales a rachiului, aduce cele mai multe rele ale zilelor noastre și cele mai multe păcate, ce necinstesc traiul creștinilor noștri.

Prin beutura vinarsului vine sărăcia cea mare și păcatele cele multe.

Intr'un singur an în țara noastră să cheltuiască 6 sute de milioane coroane pe

beuturi. Dintre acestea cam 100 de milioane le plătim noi Românii din sărăcia noastră, în fiecare an. O sută de milioane! Câte lipse nu s'ar putea acoperi cu acești bani, cât bine nu s'ar putea face, cu așa sumă, dacă nu s'ar da pe spirit!

Iacă, dragii mei, în anul trecut a lăsat D-zeu o mare pacoste peste noi, că cu ploile cele multe s'au revărsat apele și au esundat râurile și au inecat o mulțime de roade de pe câmpuri, nimicind bucatele pretutindenea, încât acum o lipsă de bucate se simte în toată țara și mulți duc dorul pâinei și a mămăligei, de mai că pier de foame.

Ei, dar știți, că toate pagubele câte a făcut potopul acesta de ape, nu au fost așa de mari, câte pagube face potopul vinarsului, în fiește care an, fie nor, fie senin, fie an bun, fie an rău?

Trebue să știți — și cum să nu știți? doar sunteți în aceeași osândă, — că în anul trecut nefăcându-se cucuruzul, oamenii stau să piară de foame, dacă nu li s'ar da ajutor și nu li s'ar aduce cucuruz din alte țări, mai ales din România, ca să li-se dea pe așteptare, sau pe bani împrumutați de pe la bănci!

(Va urma).

Pentru pantofari și cismari.

Ne adresăm către Reuniunile noastre de meseriași și către cărturarii noștri (preoți, învățători, notari, etc.) de pretutindenea cu rugarea, să aducă la cunoștința calfelor și măestrilor pantofari și cismari, că la școala de specialitate de pantofărie din Sibiu subvenționată de stat, se ține în zilele din 14 Iulie până la 2 August n. c. un curs de specialitate pentru calfele și măestrii pantofari și cismari cu locuința afară de Sibiu. Instrucția se ține zilnic dela ora 7—12 a. m. și dela 2—6 p. m. Frecvențanții primesc instrucția, cărțile, uneltele și locuința gratuit, iar cei de religia gr. or. mai capătă și câte un ajutor de câte 10 cor. pus la dispoziția școalei de către conzistoriul nostru arhidiecezan. Frecvențanții la finea cursului primesc certificat de absolvirea cursului.

Hașdeu în Franța a făcut României cea mai mare onoare. Talentul ei se poate asemăna cu cea mai aleasă floare, a cărei imbobișcare a fost svăpăiată întreruptă, dar în care botanistul recunoaște toate caracterele celei mai rare varietăți.

Despre creanga stabilită în Austria se știe foarte puțin din partea publicului. Mulți cred că neamul Petriceicilor a murit cu Hașdeu, dar nu este așa. Nepoții „marelui” mai trăiesc și sunt doi. Unul e d-l cavalier Ștefan P. Hizdeu de Lupascho, iar celălalt e d-l cavalier Ervin P. Hizdeu de Lupascho, frați.

D-l cavalier Ștefan e născut în Kisbér, Ungaria, e căsătorit și are trei băieți: Ștefan de 14 ani, Gașpar de 6 ani și Andreiu de 4 ani. Acum locuiește în Făgăraș și ocupă funcția de cassar la Bunurile erariale.

La întrebarea că pentruce a venit așa departe, a răspuns: „Ca să fiu mai aproape de scopul vieții mele». D-sa are un proces în România și așteaptă terminarea lui. «... Aștept cu nerăbdare ceasul în care să pun piciorul pe pământul străbun, de care ne-a despărțit atâta vreme blăstămul unei sorți amare. Un singur dor mă mai ține în viață: să-mi văd băieții pășind pe urmele

marelui meu unchiu Hașdeu și apoi să unesc mâna de țărână purtată la inimă de toți Petriceicii, cu țărâna patriei iubite. Câte am suferit, numai D-zeu o știe, dar trec toate și acum... sunt aproape...»

Iată deci o adevărată familie de domni români. Și iată un exemplu de emigrație de 4 secolii! Mulți au emigrat dar le-a lipsit puterea de reîntoarcere. Unde sunt domnii de glorie ai neamului românesc?... Ce s'au făcut?...

* * *

E târziu... se apropie miezul nopții. Luna cu sclipirea ei veghiază asupra lumii adormite, ca o luminare la sicriul unui mort. Înc'o privire spre cetate și apoi pășesc încet spre casă. Vale rămâi cu bine, poveste întrupată, cuib al basmelor mărețe, martor al gloriei străbune, zăvod al unei lumi tăcute!...

Ioan Drăghiciu.

Abonați și cetiți

„OLTEANUL”

Frecvențanții cari cunosc limba maghiară, vor fi preferiți. Doritorii de a lua parte la curs să se adreseze prin o mică carte poștală) în acest scop fără zăbavă către d-l director Martin Schuster în Sibiu (Nagy-szeben, Saggase 29).

Cererile întrate după 6 Iulie n. nu se iau în socotință.

Sibiu, în 31 Maiu n. 1914.

Comitetul Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

Vic. Tordășianu
prezident,

Ștefan Duca
notar.

NOUȚĂȚI.

— **Tricolorul pe turnul catedralei din Blaj.** În dimineața zilei de 10 Maiu v. pe turnul bisericii catedrale falfăia mândrul nostru tricolor, pus acolo de un necunoscut. Adunându-se un număr mare de privitori au sosit gendarmii și a început a împărștia mulțimea, arestând pe un student. Steagul a fost dus de gendarmi. Ba mai mult, sosise la fața locului și doi husari călări și începură să calce mulțimea. Bieții studenți erau căutați prin curțile și casele oamenilor și înjurați și poate și bătuți de paznicii „ideii de stat maghiar“.

Foile ungurești fac mare zarvă din pricina asta și din nou ne înjură și ne trimet la România.

Pentru noi vederea Tricolorului Ardealului e un prilej de bucurie și mângăere sufletească, iar pentru ei o nouă dovadă, că trebuie întărit Ardealul cu orice preț.

— **Sărbătorirea zilei de 10 Mai.** Din București se scrie: Ziua de 10 Mai, aniversarea independenței și proclamării regatului a fost sărbătorită în acest an cu o deosebită solemnitate, dat fiind că era prima sărbătorire a acestei mari zile după recenta campanie a ostașilor români, cari în vara trecută au dat atâtea dovezi de disciplină, avânt și dragoste de patrie. Mai era încă un moment, care era menit să dea serbărilor din acest an o mai vie animație decât în anii trecuți: distribuirea drapelor noilor unități de armată, cari în această zi încă au luat parte la defilare. Ca în toți anii familia regală și princiară — în anul acesta era însoțită și de misiunea regimentului 9 de dragoni din Germania — a asistat la Tedeumul oficiat la Mitropolie, după care a avut loc în curtea Mitropoliei înmanuarea noilor drapele de către rege. A urmat apoi, la Șosea, defilarea trupelor, care au avut un deosebit succes, între înșufleștele aclamări ale publicului. În special, când a trecut div. I. de cavalerie sub comanda d-lui general Bogdan, eroul dela Ferdinandovo, din înșufleșirea de nedescris a mulțimii s-au deprins ca o furtună urale și ovațiile entuziaste.

— **Congresul Uniunii Femeilor române.** Uniunea Femeilor Române din Ungaria își va ține congresul din acest an în Sibiu cu următorul program:

I. În 7 Iunie st. n. a. c. întâmpinarea la gară a Comitetului Uniunii prin comitetul Reuniunii Femeilor Române din Sibiu.

II. În 8 Iunie st. n. a. c.: a) Participarea la serviciu divin. b) După serviciul divin ședința primă a congresului în sala festivă a Asociațiunii. c) La ora 1 masă comună în restaurantul dela Hotelul Boulevard. d) După amiază vizitarea expoziției

ce se va aranja la Școala industrială a Reuniunii Femeilor Române din Sibiu. c) Seara Concert.

III. În 9 Iunie st. n. a. c. a) Înainte de amiază ședința a doua a congresului tot în sala festivă a Asociațiunii, la ora 10. b) La ora 1 masă în restaurantul Boulevard oferită comitetul Uniunii și reprezentanților reuniunilor surori. c) După amiază vizitarea muzeului Asociațiunii. d) Seara reprezentațiune teatrală.

IV. În 10 Iunie st. n. a. c. excursiuni la Săliște, Rășinari și Călimănești.

Ducerea în îndeplinire a acestui program este încredințată unor comisiuni speciale: a) o comisiune pentru încvartirarea participanților la Congres; b) o comisiune pentru aranjarea concertului și a reprezentațiunii teatrale; c) o comisiune pentru aranjarea mesei comune; și în fine d) o comisiune pentru aranjarea excursiunilor.

Programul concertului și al reprezentațiunii teatrale se va publica la timp. Toate scrisorile cari se referă la încvartirare, pentru bilete de concert și teatru, la masa comună și la excursiuni, se se adreseze D-lui Dr. Ilie Beu în Sibiu, Piața mare Nr. 22, cel mai târziu până în 5 Iunie st. n. a. c. *Maria Cosma* m. p. *Dr. Beu* m. p.

Invitare. „Reuniunea sodalilor din Sibiu“, va da o producțiune teatrală Duminică, în 28/31 Maiu, 1914 în teatrul orașnesc din loc, în favorul fondului Aurel Vlaicu și al darurilor de Crăciun pentru săracii noștri. Program: I. Un accident curios comedie în 3 acte, de C. Goldoni, localizată de M. Aegea. II. Cum povestea o bunică, dialog de St. Braborescu, predat de D-na Ana Axente și Cornel Axente. III. Conul Leonida față cu reacțiunea, farsă într'un act de I. L. Caragiale.

— **Răscoala din Albania.** În Albania, țărișoară ruptă din trupul Turciei, al cărei domnitor e principele Wilhelm, s'a resculat poporul. Mai întâi a fost răscoala Epiroților, cari s'au liniștit, dându-li-se unele drepturi. Abia s'a liniștit Epiroții și s'a resculat albanezii de religia mohamedauă, cari nicicum nu se pot împăca cu gândul ca să fie conduși de un domnitor creștin. Ei amenință că în caz când principele nu va abzițe, îl va detrona cu forța.

Principele și familia a fost silit a se refugia pe un vapor italian. Mai liniștindu-se resculații, principele a venit din nou în oraș. Toate puterile vor trimete câte-o trupă de soldați, pentru a restabili liniștea. Deocamdată se pertractează cu resculații, pentru a se linișiți.

— **Târgul de vite** în Szászsebes se va ține în 30 și 31 Maiu.

— † **Romul Dimboiu**, contabil la institutul de credit „Șoimul“ după un morb scurt și greu, în etate de 33 de ani, a respirat în ziua de 17 Maiu 1914. — Fie-i țărâna ușoară!

— **Moartea lui Kossuth.** O depeșă din Budapesta anunță, că Francisc Kossuth cunoscutul bărbat politic maghiar, fost ministru în cabinetul coaliției, a răposat Luni dimineața la orele 4. Kossuth a fost de mult timp greu bolnav și de mai multe zile zăcea fără simțire, așa că sfârșitul vieții lui era de prevăzut.

— **Aviz către publicul Român.** Cunosând multele lipsuri ale poporului nostru dela sate, am deschis în Budapesta un

Birou de informații ca în felul acesta să stau în ajutorul publicului român, în ori care afacere ce să ține de Budapesta.

Dau informații referitor la rugărilor înaintate ministerului ori Curiei. Urgez rezolvarea lor și rog rezolvare favorabilă. Mijlocesc împrumuturi ieftine pe amortizare și vânzări de moșii și păduri. Cine vrea să-și cumpere locomobile, motoară, moară, mașini de îmblatit mănate cu locomobil, cu motor, cu cai, ori cu mâna, mașini de sămănat grâu, de cosit grâu, ori iarbă, pentru adunatul fânului, ori despoierea cucuruzului, pluguri, etc., să-mi scrie mie căci gratuit li recomand fabrici de unde își poate cumpăra toate acestea plătibile în rate și cu prețuri mai ieftine ca la agenturi jidovești. Scopul meu este ca țărânul Român să-și cumpere marfă bună din mâna primă și cu garanță mare. Să vă feriți de firme cari nu sunt fabrici. Să vă feriți de agenți jidovi cari vă înșală.

Vă recomand o invenție nouă: o morișcă cu 2 petri și sită mănată cu mâna, care macină 100 kg. făină pe zi. Prețul e 320 cor. pe rate.

La dorință trimit gratuit planuri de mori și catalog ilustrat despre toate recvizițele economice. Cu stimă: **L. OLARIU**, Budapest, II., Margit-körút 11.

x **Sunt două feluri de capete iscusite**, și anume de acele, cari folosesc totdeauna la prăjituri, torte și la colaci praf de copt de 12 fiileri, și deacele, cari mai revin încă asupra pravului de copt a lui Dr. Oetker e cel mai bun de prezent. Numărul celor dintâi mereu să sporesc, la cei din urmă slăbesc, ceace dovedește mai bine folosirea escelentului praf de copt a lui Dr. Oetker.

Mistificarea unui adevar istoric.

V.

Maria N. Zamfir mama Carolina Țințariu gr. or. Ana N. Bălcăcian mama Carolina Căldărar gr. or. George Ciocănelea tata George Ciocănelea episcop gr. or. Elena Broica mama Ana Leția gr. or. Maria George Răurean mama Maria Valendorfean gr. or. Victoria Boștean mama Elena Măndrean gr. or. Eugenia Nicolae Comănar mama Ana Paler gr. or. din Voila. George Demeter tata Alexe Demeter gr. or. Constantin N. Florea tata N. Florea gr. or. Constantin Ion Secelean tata Ion Secelean gr. or. George Petru Ciocănelea tata gr. or. Petru G. Ciocănelea. Alexe Demeter tata Alexe Demeter gr. or. Elvira Boștean mama Elena Măndrean gr. or. Veroana Maria Deji mama Maria Deji gr. or. Ana N. Recean mama Ana Buculeiu gr. or. Petru P. Ciocănelea tata Petru Ciocănelea gr. or. Ana N. Țințariu mama Ana I. Căldărar gr. or. Victoria N. Bălcăcean mama Elena Căldărar gr. or. Elena Simion Florea mama Maria Elena Răurean gr. or. Elena N. Țințariu mama Ana I. Căldărar gr. or. Ana N. Zamfir mama Bucura Țințariu gr. or. George Dumitru Valendorfean tata Dumitru Valendorfean gr. or. Eugenia P. Bălcăcian mama Zinca născ. Căldărar gr. or. Maria Andreiu Băurean mama Elena Eșan gr. or. Ion P. Ciocănelea tata Potru Ciocănelea gr. or. Sofia Boștean mama Elena Măndrean gr. or. Ion I. Secelean tata I. N. Secelean gr. or. Maria Dumitru Covoran mama Ana Floria gr. or. Maria P. Bălcăcian mama Zinca Căldărar gr. or. Maria P. Ciocănelea mama Maria Recean gr. or. Ștefan Comănar tata Ion Comănar gr. or. Elena Dumitru Covoran mama Ana Floria gr. or. Elena G. Căldărar mama Ana Comănar gr. or. Ion C. Guist tata Constantin Guist gr. or. Alexandru Mihaiu Sabó tata Mihaiu Sabó gr. or. Eva Dumitru Pleșa mama Maria Stoica gr. or. Nicolae N. Boștean tata Nicolae Boștean gr. or. Olivia

(Victor) Mih. Sabo tata Mihai Sabo gr. or. Iosif G. Vișa Tata George Vișa gr. or. Carolina P. Dejenariu născ. în 12 Ianuarie 1902 George G. Măndrean tata G. Măndrean gr. or. Mihai M. Sabo tata Mihai Sabo gr. or. Elena Ștefan Fogoroși mama Maria Beclerean gr. or. Elena Nicolae Bălcăcian mama Elisabeta Sas. gr. or. Nicolae N. Ungurescu tata N. Ungurescu gr. or. Maria P. Dragoș mama Peuna Valendorfean gr. or. Ana Constantin Comănar mama Maria Valendorfean gr. or. Ilie Ruxandra tata Aron Ruxandra ambii gr. or. cununați 1899. Ion Sabo tata Mihai Sabo gr. or. Victoria I. Șeban mama Carolina Ciocănelea ambii gr. or. cununați 1888. Valeriu Comardicea tata George Comardicea tata George Comardicea gr. or. Nicolae Vlad tata Nicolae Vlad gr. or. Maria Constantin Marin mama Ana Valendorfean cununată în 1901 gr. or. Eugen Sabo tata Mihai Sabo gr. or. Traian I. Tutoiu tata Ion Tutoiu gr. or. George Vișa tata George Vișa gr. or. George C. Guist tata C. Guist gr. or. Maria Iosif Muntean mama Elisabeta Taflan gr. or. Cornelia Bonda mama Maria Muntean gr. or. Maria N. Bălcăcian mama Elena Căldărar gr. or. Victoria Vasile Bălcăcian mama Elisabeta Sas gr. or. Ioan Constantin Guist tata Constantin gr. or. Veturia Debău mama Otilia Debău născ. Otilia Mănișor după Elena Țințar gr. or. George Vișa tata N. Navin Vișa gr. or. Maria Nistor Langa Mama Ana Ungurescu gr. or. Maria Langa mama Maria gr. or. Elena P. Bălcăcian mama Zinca Căldărar gr. or. Dorina Raț bunica V. Ghimbășan gr. or. George Vișa tata Nicolae Navin Vișa gr. or. Maria V. Bălcăcian mama Elisabeta Sas gr. or. Ana, Lina, Lința, Maria și Sofia G. Zamfir mama Ana Părăia gr. or. Irina Costi Hobian mama Maria Ciora gr. or. Iacob Maer tata Iacob Maer și mama Ana gr. or. Romul Grădina tata Sabin Grădina și Irina gr. or. Elena Căldărar măritată Beclerean mama Elena Maier gr. or. Maria Căldărar măritată Iosif Suci mama Elena Maier gr. or. Maria Maria și Elena Suci mama Maria Căldărar gr. or. Victoria, Aurelia, Maria și Silvia Lițu Ciora mama Elena Poparad trecuta la gr. or. la cununie 1893. Dora Ion Comănar mama Paulina Arsu fca Sofiei Bărsan din Beclean gr. or. Eugenia și Maria Ion Comănar mama Peulina Arsu gr. or. Ana Constantin Recean mama Maria Șerban cununată în 1882 gr. or. Emilia Colceriu după mama Veroana Vermeșan fca Anei Caliaian gr. or. din Dresfaiău. Maria și Victoria Colceriu după mama Veroana gr. or. Ana G. Ciocănelea mama Ana Ungurescu gr. or. și alții.

Așa un număr mare născuți din părinți ortodoxi a-i acestei parohii a fost induși în matricola gr. cat., per abuzum, pe când părinții ortodoxi știau că copii lor a fost dați matricolei ortodoxe. Iar mai târziu când îi căuta în matricola ortodoxă nu-i află, precum dovedește documentele I, II și III, publicate. Procedura aceasta făcută cu premeditare de preoții gr. cat. ai Făgărașului, de-a face preseliți, este de osândit din punct de vedere bisericesc, nefiind morală, și mai de osândit din punct de vedere național.

Și ca să poată întări în confesia nouă pe acești ortodoxi nevinovați botezați, misionarii Blajului le spune în mărturisire că e păcat a mai călca peste pragul bisericii gr. orientale române.

Auzi minune! ce misiune au acești misionari la Făgăraș: ca să spună românilor

din Făgăraș că e păcat a merge la biserică părinților, moșilor și strămoșilor, pentru că sunt gr. orientali! Unde este aci moralul învățături misionare Blăjene? Doar acești creștini din Făgăraș nu a uitat suferințele părinților, moșilor și strămoșilor lor pentru legea ortodoxă, când cu forța a fost scoși din biserică Brancovenească a lor, ei nu și-au lăsat legea pentru partea materială — pentru ziduri — ci și-a zidit altă biserică, iar legea nu a părăsit-o. Pentru aceia s'a și indignat de această învățatură misionară iezuitică contra legii ortodoxe toți românii Făgărașeni, atât gr. or. cât și gr. cat.

Cercat'am cu binele — de dragul solidarității naționale, suferit'am tot — crezând că e numai o greșală trecătoare a parochului gr. cat.

Dar iată alt document Nr. 182/912:

P. O. Oficiu Vicarial gr. cat. în Loco.

Aducându-se la cunoștința subsemnatului oficiu, încă un caz de abuz, îndeplinit de antecesorul în parochia gr. cat. din Făgăraș — pe lângă cele multe îndeplinite — că pe ceice i-a botezat din parochia gr. ort. nu s'a predat matricolei ortodoxe — cum îi era de datorință, după obicei și conform legii, — ci i-a indus în matricola gr. cat., nelegal și necompetent, nedreptățind prin aceasta procedura necorectă pe parochia soră gr. orientală, cu care se cuvine a sta în bunăînțelegere, fiind tot români. Deci ca să nu fiu silit a apela la alte foruri, îmi țin de datorință a cere pe această cale și acest caz și anume: Maria G. Zamfir de 18 ani, după mama ei gr. or. Maria N. Vlad, spre care scop se alătură acest blanchet.

Făgăraș, în 19 Ian. 1912.

*Nicolae Borzea
protopop.*

Dar și alte scripte am înaintat, tot cu nădejdea că se va îndrepta și nu se va mai continua învrăjbierea între frați. Toate însă în zădar. Preoții susțin că au poruncă dela Papa a face așa. Bagseamă pentru aceia a înființat protopopiatul Brașov și cel dela Arpașul inf. din țara Făgărașului, unde nu a fost niciodată protopop gr. cat., ca să mai câștige suflete dela biserică română ortodoxă, care este răbdătoare. Da, biserică mare ortodoxă română suferă tot și dacă în Ungaria a fost siliți românii de forță majoră a se face catolici numai proformă, pentru a câștiga drepturi politice — precum zic dâșii — cine-i silește pe mirenii gr. cat. a-și face biserică în București? despre care s'a exprimat în Blaj episcopul rom. cat. din București, Neutzhamer, că biserică gr. cat. din București este *crescendo*. Au doară nu-i silește preoții lor catolicisați?

Și dacă în Ungaria a fost siliți de forță majoră a lăsa legea strămoșască, în România pentru ce nu intră mirenii în biserică strămoșască, care le stă deschisă? că așa ar cere solidaritatea națională, dacă sunt buni români, — iar nu a pacta pe la spate cu romano-catolicii episcopului Neutzhamer, contra bisericii naționale ortodoxă română!

Din aceste porniri a preoțimei gr. cat. cum e și cea din Făgăraș cu misionari de a desbină poporul român în două, care până acum a avut aceiași credință și de a agita contra bisericii strămoșești, se poate vedea că dâșii sunt mai întâi papistași catolici și sub masca naționalismului fals caută interesele unei biserici streine la care s'a alipit prin unație. Deci nu confesia gr. cat. este

biserică strămoșască, ci biserică română ort. cu preoții ei și poporul român de pretutindenea — din toate țările — care face laolaltă peste 12 milioane de suflete ortodoxe române.

În Făgăraș, să laudă că a lor e biserică cea veche. Da, zidurile sunt vechi dela Brancoveanul Constantin, dar în acele ziduri vechi nu mai e legea lui Costantin Brancovean, pentru care el a suferit martirul, lângă trupurile măcelărite ale fiilor săi, — ci în acele ziduri e o lege nouă, începută numai dela 1700 cu preoții acestei legi nouă, care până atunci n'a existat între români.

Poporul credincios și preoții cari au rămas cu legea strămoșască, pentru care s'a jertfit Brancoveanul Constantin, a trebuit să-și zidească alte biserici, în cari a continuat legea strămoșască și românească.

Aceasta este legea românească dreptcredincioasă, care nu e nici grecească, nici rusaască, nici sârbească — precum zice d-l vicariu gr. cat. I. Popa — ci este acum numai și numai românească și nu mai poate fi înghițită de slavism. Da, iubit popor român, gr. ort. și gr. cat., călăii lui Bucov au dat foc și a dărâmat mănăstirile noastre ortodoxe, ca să sterpească legea română ortodoxă. Bisericile de piatră le-a dat preoților uniți, iar cele de lemn focului.

Brancovene Costantine! Tu, care a-i ridicat locaș sfânt pentru preamărirea legii ortodoxe în țara aceasta, și pentru care tu ți-ai jertfit viața ta și a copiilor tăi, cu statornicia ta în credința veche ortodoxă românească, Bucov a nimicit legea ta din locașul tău cel sfânt. Tu ți-ai dat viața pentru legea strămoșască, iar în locașul tău cel sfânt din Făgăraș, Propoveditorii noi de astăzi și misionarii din Blaj spun poporului, că numai legea gr. cat. e mântuitoare, iar legea ta e șismatică.

Nu poporul român ortodox stăpânitorul tuturor bisericilor românești din țara cea frumoasă a Oltului v'a făcut stăpâni pe unele biserici de piatră — ci cum dovedește istoria despre biserică Brancovenească din Făgăraș, — călăii lui Bucov, cu tunul și cu furcile v'a introdus în vechile și sfintele locașuri ortodoxe românești.

O dovadă eclatantă este inscripția, care și astăzi stă neschimbată deasupra ușei dela intrare a bisericii brancovenești, azi unită, din Făgăraș: „*Această sfântă și Dumnezeiască biserică a răsăritului, eu Constantin B. Basarab voevod, domnul și oblăduitorul a toatei Țări Românești, în slava și lauda preasfintei și necuprinsei în trei ipostatis și una ființă troiță, și întru cinstea sfântului și de minuni adese făcătorului Nicolae episcopului Miralichiei, au ridicat și o au zidit din temelie și cu toată cheltuiala sa în anul dela spăsania lumii 1697, la al zecelea an al domniei sale. Și s'a început la luna lui Iunie 17 zile. Și s'au sfârșit la luna lui Septembrie 30 zile la anul 1698. Și au fost ispravnic Neagoie Pitar Rătescu*“.

De câteori trece d-l vicariu pe sub această inscripție, cu smerenie ar trebui să-și arunce ochii săi și s'o cetească și plecându-și capul apoi să intre în locașul cel sfânt, aducându-și aminte că aceasta a fost biserică ortodoxă, din care românii ortodoxii au fost scoși cu forța.

(Va urma).

*Nicolae Borzea de Vist
protopopul tractului Făgăraș, etc.*

Voci din public.

In atențiunea membrilor federației însoțitorilor sătești «Infrățirea».

Conziliul de administrație al federației însoțitorilor sătești «Infrățirea», întrunit azi în Sibiu în cauza înregistrării firmei, s'a ocupat între altele și cu eșirile dușmănoase ale «Revistei Economice» împotriva bărbaților de încredere ai federației și a hotărât:

la cunoștință cu aprobare lămuririle date de prezidentul federației în «Telegraful Român» din 22 Aprilie a. c. printr'o scrisoare deschisă către redactorul «Revistei Economice». Respinge cu revoltă grosolanele atacuri personale ale susnumite reviste, dar deocamdată nu află, că ar fi de datoriu să se între în polemici cu dânsa, din motivul, că această revistă înșasi are trebuință să-și lămurească pentru sine anumite principii privitoare la acțiunea cooperativă, apoi și din considerație, că redactorul ei a scoborât discuția la un nivel atât de inferior, unde nu poate fi urmată, fără a-și pierde caracterul seriozității și demnității.

Declară mai departe, că bănuelile strecurate în publicitate cu privire la înființarea «Infrățirii» sunt scornituri răutăcioase.

Constată cu satisfacție, că atacurile prin care s'a intenționat, se pare, discreditarea «Infrățirii» îndată dela înființare, producând descurajare între membrii și desorientare în public, au rămas fără efect. Urmarea a fost că legăturile de înfrățire între membrii s'au întărit, numărul acestora a sporit, iar orientările privitoare la prietăni cooperativă li s'au limpezit și mai mult.

Ca orientare pentru membrii se aduce la cunoștință că lucrările pentru inactivitatea «Infrățirii» își urmează cursul normal. Sibiu, 18 Maiu n. 1914.

Dr. V. Stan, I. B. Boiu, Dr. S. Dragomir, N. Iancu, V. Moșoiu, Tr. Petrișor. R. Platoș. Vincențiu Pop, E. Todoran, V. Tordășianu, N. Vidrighin.

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

A apărut No. 2 (8) din Revista Teatrală, publicație teatrală culturală. Organul «Societății pentru fond de teatru român», cu următorul cuprins: Câmp înțelenit, piesă teatrală pentru popor, inedită de Ț. Ioan Adam. — Știința, Religia și Arta discurs ținut pe P. S. S. d-l Episcop Dr. Miron E. Cristea, la adunarea generală a S.T.R. din Caransabeș 1913. — «Noaptea furtunoasă» de I. L. Caragiale, conferință de Dr. Horia P.-Petrescu. — Teatru pentru popor: Toderică, comedie populară în 4 acte după Holberg, loc. de Dr. Horia P.-Petrescu. (Actul prim) — Bayreuth, de Dr. Horia P.-Petrescu. — Lectură pentru șezătorile sătești. — Cronica.

A apărut *Despre Amor* de Stendhal — Un volum de 500 pagini, în «Biblioteca pentru toți». — Prețul 1.50.

E o operă care a făcut multă vâlvă și a avut un foarte mare succes fiind tradusă în toate țările culte.

Deși vorbește de iubire și cu toate că autorul nu face din acest volum un roman, lucrarea e mult mai distractivă și mai interesantă ca un roman. E mai de grabă descrierea exactă și științifică a acestei pasiuni, ale cărei desfășurări sincere au toate un caracter de frumusețe.

Autorul deosebete 4 feluri de amor: amorul-pasiune, amorul-gust, amorul fizic și amorul din vanitate. Asta nu-l împiedică să recunoască admirarea și a mai multor alte nuanțe, căci sunt tot atâtea feluri de a simți ca și feluri de-a vedea. Ar fi însă diferențe însă numai de numire, ceiace nu schimbă întru nimic argumentarea autorului. Plecând dela ideea că toate felurile de amor, ce se pot întâlni, se nasc, trăesc și mor după aceleași legi, — în întâia parte a cărții, autorul ne vorbește de pricinile cari îl fac să se nască, îi cercetează mersul, efectele și înăuririle din afară. În a doua parte, arată deosebirile între felul

de a simți la diferite națiuni și rase. Incepe cu amorul în Franța și ne plimbă apoi în toate statele.

Am socotit această lucrare ca o scriere deosebită, ceiace îi mărește foarte mult frumusețea și interesul, cu care poate fi primită și citită cu mult folos, de toți și la toate vârstele.

Claritatea cu care sunt expuse ideile nu iese de loc micșorată în traducerea conștiincioasă pe care «Biblioteca pentru toți» o dă în volumul, care formează în aproape 500 pagini numerele 902—906.

În schimbul sumei de lei 1.50 trimeasă în mărci sau în mandat postal, librăria editoare Alcalay & Co. București expediază franco această carte.

Deasemenea se găsește de vânzare, în țară și străinătate, la toate librăriile depozitare ale «Bibliotecii pentru toți».

A apărut! Nr. 33 din anul XVI. 1914. *Albina*, revistă enciclopedică populară. Apare în fiecare Duminică, sub îngrijirea unui comitet, cu un conținut de 40 pagini mari cu numeroase ilustrațiuni și cu un material bogat și variat. Această bună revistă este vrednică de recomandat cetitorilor noștri, ce apără în București, str. Mântuleasa 9. Abonamentul pe an 8 lei.

A apărut «Convorbiri Literare» Anul XLVIII, No. 3 cu următorul cuprins: Iacob Negruzzi. — Din copilărie (Amintiri). Mihail I. Chirițescu. — Hersch Nisim (schită). Artur Enășescu. — Sonete. Mihail Negru. — Răsare soarele (poem dramatic). Eug. Ciughi. — Graiul Mării; Visare (versuri). I. Minea. — Pierderea Amlășului și Făgărașului. Al. M. Zahoritz. — Incercări de arhitectură românească (desen). Ion Al. George. — Largo; În parc (versuri). I. Lupu. — Cu prilejul morții unui filosof-pedagog. General P. V. Năsturel. — Corespondența între Petru Poenaru și unchiul său George (Iordache) și Gr. Otetelișanu. Cronica. A să cere la Administrația: «Librăria Stănculescu» Bulevardul «Elisabeta», 5. București.

Editor-proprietar și redactor responsabil: CONSTANTIN POPP.

MINISTERUL FINANTELOR

Direcțiunea Constabilității Generale a Statului și a Datoriei Publice.

Datoria Publică.

Publicațiune.

No. 19.415 din 5 Maiu 1914.

A 50-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1889 împrumutul extern de 50.000.000 lei, se va efectua în ziua de 2 (15) Iunie 1914, ora 10 dimineața, în sala specială a Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în Monitorul Oficial No. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri pentru o valoare nominală de 560.000 lei, în proporția următoare:

56 titluri a 5000 lei	280.000 lei
224 » » 1000 »	224.000 »
112 » » 500 »	56.000 »

392 » pentru valoarea nominală de . . . 560.000 »
Publicul este rugat a asista la tragere.

Publicațiune.

No. 19.416 din 5 Maiu 1914.

A 51-a tragere la sorți a titlurilor de rentă 4% amortibilă din 1889, împrumutul de 32.500.000 lei, se va efectua în ziua de 1 (14) Iunie 1914 ora 10 dimineața, în sala specială a

Ministerului de Finanțe, conform dispozițiilor stabilite prin regulamentul publicat în Monitorul Oficial No. 245 din 7 Februarie 1906.

La această tragere se vor amortiza titluri pentru o valoare nominală de 371.300 lei, în proporția următoare:

37 titluri a 5000 lei	185.000 lei
181 » » 1000 »	181.000 »
53 » » 100 »	5.300 »

271 » pentru valoarea nominală de . . . 371.300 lei
Publicul este rugat a asista la tragere.

p. Directorul Constabilității Generale a Statului și al Datoriei Publice
DOBROVICI.

Harry Leater Polish

escelent mijloc High-Life pentru curățitul ghetelor

Se capătă în Făgăraș la:

Frații Neumann

» Rotschild, drogerie

Adolf Schmidt, prāv. de ghete

En gros să se ceară dela

REITER & Comp.

Budapest VIII.

Coltei de Busale

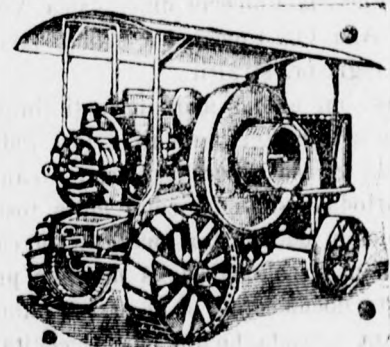
Găzdoaia cuminte taie rețeta aceasta și face încercare cu ea.

La întrebunțare: 25 dg. unt, 20 dg. zahar, din 7 ouă albuș pentru spumă, 50 dg. făină de grâu amestecate laolaltă cu praful de copt al lui Dr. Oetker, 10 dg. stafide, 5 dg. citonat, coji rase dela o jumătate lămâie, puțină sare și $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ litru lapte.

Modul de pregătire: Mestecăm untul până face spumă, punem apoi în el zaharul, gălbenușul de ou, laptele, sarea, făina, le amestecăm cu praful de copt și pe urmă adaugem stafidele, lămâia, citonatul și spuma de ou. Aceasta o punem în forma unsă cu unsoare și o presărăm cu migdale și o coacem 1 oră și jum.

Notă: În aluat punem atâta lapte până cură gros și se desface de pe lingură.

Cele mai bune și neîntrecute

Motore de îmblătit de sine mergătoare
Motor de zdrobit piatră de sine mergător
Ferestru și mașini de tăiat lemne de sine mergătoare

Instalațiuni de mori cu motor de benzină, de product de gaz și de ulei brut
Motore pentru pluguri, cari se pot folosi și la îmblătit și la transportat greutate.

Binevoîți a vă adresa la firma

KELLNER și SCHANZER

Budapest, Kálmán-utca 3.

HOTEL-SAVOY Budapesta, VIII., József körut Nr. 16.

Hotel modern, din nou aranjat, cu încălzit hermetic, în toate odăile conduct de apă rece și caldă, ziua, și noaptea (lift) ascensor.

Sub conducerea personală a dlui RENDES SZIDOR proprietar.

ODĂI cu UN PAT dela 3 cor., cu DOUĂ PATURI dela 5 cor. în sus,
cu încălzit, luminat și serviciu. — Odăile excepționabil de curate.

Introdus de curând noul sistem PENSIO, proviziune zilnică pentru 4 cor., pe timp îndelungat scăzământ.

CAMERE cu luna pentru 80 coroane.

DANIEL HAUPT Făgăraș

piața mare Francisc Iosif, lângă casele dlui dr. Șenchea.

Recomand mult On. public din loc și dela sate bine asortat și renumitul

Magazin

de FERĂRIE, de VASE pentru cuhnă, și de UNELTE (re-cuisire) pentru toate branșele de industrie, și economie.

Puști, Revolvere și patroane etc. Cuțite, Rezușuri, Pile cu marcă, Clește și Ciocane.

Lanțuri de totfelul și cuie de drot și de fer. Castroane și oale din blech și tuci smălțuite dela ¼ litru până la 30 de litre. — Ghilauă și sfedere pentru mecanici (lăcătuși) și rotari dela 16 fil. până la 12 cor. buc.

Cine cumpără din prăvălia mea se va convinge că numai articole bune, tari și solide să află și să vând cu prețurile cele mai convenabile. — Serviciu culant și prompt.

Rog Onor. public de o cercetare număroasă și de binevoitorul sprijin, sunt cu deosebită stimă

Masini de săpat, de tăiat fân, paie și napi de sfărmat cucuruz, de sfleiderit, PLUGURI de fier, Grape, Sfledere pentru fer și lemne. Nocovalme, divano, firestreie de mână și de șogere. — Mașini de fiert (Sobe) din bleh și tuci. — Mașini de tuns. Briceje de ras. Zaruri (lăcate) pentru uși, ferești, coastene și lazi dela 30 fil. în sus până la 6 coroane bucata.

Văpsăli gata în oleiu, în toate colorile, pentru podini, uși, ferestri, pentru fier, blech, lemn și piatră, pentru zugrăvit, case, bisericii și cruci.

DANIEL HAUPT, comerciant.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

Linia franceză

Linie accelerată de vapoară regulat și directă

Havre - New-York

și

KANADA

Via Basel (Schweitz) Paris.

Telegramm-adresse: TRANSAT Budapest.

Biroul: Budapesta, VII. Piața Baross nr. 15.

Telefen: József 14-97.

INȘTIINȚARE.

Subscrisul aduce la cunoștința Onor. public, că în Făgăraș, ulița Podului sub Nr. 46, în casale proprii, unde și până acum a fost bine aranjat un

Atelier de Ferărie și Rotărie

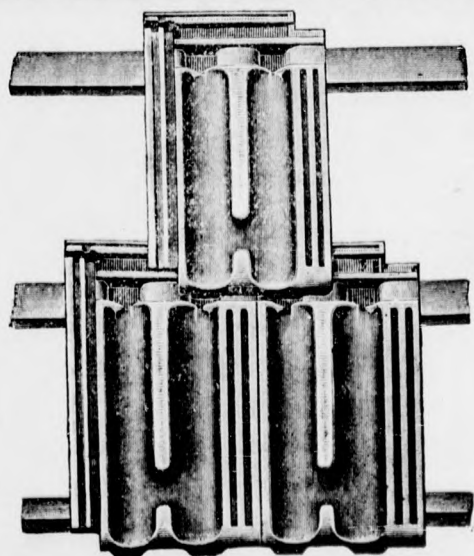
pe care l'am aranjat cu recvizite pentru fântâni și cu acarete economice. Stă la dispoziție totdeauna gata cară întregi și roate din lemn de orice mărime, mașini de sămănat cucuruz și de săpat.

Rog onor. public, că la caz de trebuință la orice lucrări ce aparțin de branșele aceste și ori-ce reparaturi și fântâni din nou făcute, a mă onore cu prețurile comode, care le eșcut solid și prompt cu prețurile cele mai moderate.

Rogându-mă de sprijinul binevoitor. Cu stimă,

Szepesi Sándor,

măstru ferariu, rotariu și fântânariu.

Tigle franceze cu falz dublu
de Brașov.

Var și Cement

de vânzare în mare la

Frații LICHT în Făgăraș.

(Casele farmacistului Hermann.)

Transport franco, la orice stație (gară).

Deschidere

Deschidere

GEORGE SCHENKER și FIUL

Fabrică sibiană de spirt, depozit liber și rafinerie de spirt
Fabrică de Liquer și Rum

a deschis în Făgăraș, ulița Becleanului Nr. 5
un depozit principal

unde se capătă în mare și mic tot felul și cele mai fine: **Liqueruri, Rumuri, Spirt rafinat de 96%**, precum și beuturi spirtuoase, fabricație proprie, de: **drozii, dreve, prune, etc.**, se vând liber precum și în sticle închise cu prețurile cele mai ieftine.

Deschidere

Deschidere

Balsamul apotecarului A. Thierry

este neîntrecut în efect la boalele de plumăni și piept, alină catarul și curmă durerile cauzate de tușă. Curmă aprinderi de gât, răgușeli și dureri de grumazi și ferbințeli. Cu deosebire e bun contra sgâr-ciurilor de stomac și colică. Vindecă vâna de aur și curățește rinichii, dă apetit, și ajută la mistuire. S'a dovedit de leac excelent la dureri de dinți, la dinți gău-vedit de leac excelent la dureri de dinți, la dinți întăre-și, la mirosul gurei folosită ca apă de dinți întăre-ște ginjiile și gura, încetează mirosul obvenit din sto-mac în gură. Mijloc vindecător și sigur contra limbricilor. Vindecă toffelul de rane, orbal, beșici provenite din ferbințeală, unflături, negi, ursură, membre în-ghetate. În aontra durerilor de urechi e un leac ne-prețuit. — Să fie la îndemână în fiecare casă, la cazuri obvenite, mai ales la influență, coleră și alte boale.

Să scriem la:

THIERRY A. „Orangyal gyógyszertára“ Pregrada
(lângă Rohitsch-Sauerbrunn).

12 sticle mici sau 6 duble, ori 1 specială mare 5.60 K.
La comande mai mari se dă rabat convenit.

Singură și veritabilă ALIFIA CENTIFOLIA a lui A. THIERRY

Oprește și încetează veninarea sângelui. Face superfleu orice operație. Folosește femeilor lăptătoare, ajută pormirea lapte-lui, nu să întărește pieptul. Orbalțul de piept (foc viu), folo-sește la orice rani vechite, rani deschise la picioare umflata, la caries, rani venite pin loviturii, tăieturi, im-pușcături, strivituri, împunsături, sdroboturi, să folosește pentru îndepărtarea corpurilor streine de e. tanduri de lemn, spin, sticlă, alice, năsip, prav, etc. la creștere din corp, la corbunculus, neoplasme, chiar și contra racu-lui, vermi, putreziciune, rosături, beșici, ori-ce **arsături**, rane ivite prin lungi zăcere a bolnavului, la buboale, curgere de urechi, precum și la copii mici contra opăralei etc.

Are putere vindecătoare și sigură.

2 burcane costă cor. 3.60 f. se trimite cu ramburs (Nachname).

Se capătă la: Farmacia Török József, in Budapesta precum și la mai multe farmacii din țară. In mare (engro) la Thalmayer și Seitz, la succesorii Kochmeister și la drogeria Fraților Radonovits in Budapesta. Unde nu să află depou, să se co-mande deadreptul dela farmacia

THIERRY A. Orangyal-gyógyszertára Pregrada
(lângă Rohitsch-Sauerbrunn.)

OSPĂTĂRIE NAȚIONALĂ, BUCUREȘTI.
Strada Academiei Nr. 21, aproape de Bulevardul Carol.

I să recomandă tuturor pasagerilor și es-cursiuniștilor din țară, cei-ce vizitează capitala București a cerceta in strada Academiei nr. 21

„Ospătăria Enache“

a compatriotului nostru Oltean, aranjată din nou cu tot confortul, două sale și o curte pațioasă, unde să poate căpăta cea mai bună și aleasă

BUCĂTĂRIE NAȚIONALĂ.

Dife ite **Vinuri** indigene și streine.
Bere bună de Bragadiru.

Diferite beuturi igienice și țuică curată.
Serviciu culant. Prețuri moderate.

Cu stimă

GHEORGE CISMAȘIU

Ospătăria Națională, București.

Avis fraților români!

Celor ce pleacă la Brașov, sau voese a trece sau vin din Regatul român, se nu uite a cerceta

Restaurantul Nr. 5,
din strada lungă (Brașov)
al D-lui STEFAN SUCIU,

unde să oferă mâncări gustoase, beuturi bune și curate, pe lângă prețuri modeste și serviciu prompt, precum și odăi pentru călători.